

ZARZĄDZENIE NR. *15/13*
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W LUBLINIE
z dnia *28.03*..... 2013 r.

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Torfowisko Sobowice”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. z 2009 r. Dz. U. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.)

zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się na dwa lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Sobowice”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2.

Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3.

Obszar rezerwatu przyrody objęty jest ochroną czynną.

§ 4.

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Lublinie.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Naczelnik Wydziału
Spraw Terenowych II

Janusz Hołub
Janusz Hołub

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym

RADCA PRAWNY

Bogusław Dziudek
Bogusław Dziudek
Lb-656

Załącznik nr 1
do zarządzenia nr 15/13
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 28.03.2013 r.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
1.	Nadmierna ekspansja trzciny pospolitej niszczy siedliska strzępotka edypusa.	Zahamowanie ekspansji trzciny poprzez odtworzenie otwartego charakteru torfowiska w wyniku koszenia.
2.	Nadmierna ekspansja roślinności zielnej oraz krzewów pogarsza warunki siedliskowe jęczyczki syberyjskiej.	Utrzymanie optymalnych warunków siedliskowych dla jęczyczki syberyjskiej.

Załącznik nr 2
do zarządzenia nr 15/13
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 28.03.2013 r.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Mechaniczne oraz ręczne koszenie trzciny oraz usunięcie pozyskanej biomasy poza teren rezerwatu przyrody.	20 ha	Gmina: Chełm, obręb: Żółtańce, działka ewid. nr 359/2, obręb: Zawadówka, działki ewid. nr 371/5, 371/6
2.	Ręczne usuwanie roślinności zielnej oraz krzewów konkurencyjnych dla siewek jęczyczki syberyjskiej.	0.02 ha	Gmina: Chełm, obręb: Żółtańce, działka ewid. nr 359/1

Naczelnik Wydziału
Spraw Terenowych
Janusz Hołuk

UZASADNIENIE
do zarządzenia nr 15/13
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 28.03 2013 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Sobowice” wynika z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. z 2009 r. Dz. U. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.), zgodnie z którymi dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

„Torfowisko Sobowice” zostało uznane za rezerwat przyrody rozporządzeniem Wojewody Lubelskiego Nr 13 z dnia 5 marca 2004 roku (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 53, poz. 1021). Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych unikatowych źródliskowych torfowisk kopułowych z charakterystyczną sekwencją osadów torfowo-węglanowych oraz mozaiki zbiorowisk roślinności torfowiskowej i ciepłolubnej z licznymi chronionymi i rzadkimi gatunkami flory i fauny.

Ze względu na występowanie siedlisk z Załącznika I Dyrektywy 92/43/EWG; 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk oraz gatunków zwierząt i roślin z Załącznika II: 1220 *Emys orbicularis*, 2503 *Bombina bombina*, 1059 *Maculinea teleius*, 1060 *Lycaena dispar*, 1061 *Maculinea nausithous*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 4038 *Lycaena helle*, *Angelica palustris*, *Liparis loeselii* obszar rezerwatu wchodzi w skład ostoi Natura 2000 „Torfowisko Sobowice” PLH060024.

Torfowisko Sobowice jest to unikalne w skali Europy torfowisko węglanowe zasilane przez wody artezyjskie. Obszar ten stanowi refugium rzadkich gatunków fauny i flory, szczególnie istotne dla motyli. Równocześnie jest to jedno z sześciu w Polsce stanowisk jęczyczki syberyjskiej *Ligularia sibirica* (kod 1758) oraz jedyne w regionie chełmskim stanowisko wątlaka błotnego *Hammarbya paludosa*. Stwierdzono tu występowanie 434 gatunków roślin naczyniowych. Jedno z czterech w kraju miejsc występowania populacji strzępotka edypusa *Coenonympha oedippus* (kod 1071).

Na terenie ostoi realizowany był projekt LIFE06 NAT/PL/000100 pt. „Ochrona i poprawa jakości siedlisk rzadkich motyli podmokłych łąk półnaturalnych”. W latach 2007-2008 wykonano odkrzaczanie dawnych łąk i torfowisk oraz wykoszono wilgotne łąki. Zabiegi te pomimo, że wskazywane były jako konieczne, zarówno przez entomologów jak i botaników, to nie przyniosły w pełni oczekiwanych rezultatów. Podwyższony poziom wód gruntowych wynikający z kilku ostatnich mokrych lat prawdopodobnie jest przyczyną bardzo intensywnego wzrostu trzciny i w konsekwencji pogorszenia warunków siedliskowych dla strzępotka edypusa.

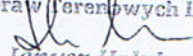
Monitoring tego gatunku przeprowadzony w 2011 r. w ostoi Torfowisko Sobowice wykazał zły stan siedliska i perspektyw jego zachowania oraz wskazał złą ogólną ocenę stanu ochrony gatunku U2. Zalecane są działania nastawione na eliminację lub przynajmniej redukcję pokrywy trzciny (Sprawozdanie z prac monitoringowych w roku 2011: Strzępotek edypus *Coenonympha oedipus* (1071). M. Sielezniew. IOP PAN. Kraków. Listopad. 2011 r.).

Wykonanie zaplanowanych zabiegów czynnej ochrony przyczyni się do przywrócenia właściwego stanu ochrony przyrody rezerwatu „Torfowisko Sobowice” i jednocześnie obszaru Natura 2000 „Torfowisko Sobowice” PLH060024 poprzez stworzenie

optymalnych warunków do zachowania cennych populacji strzępotka edypusa i języczki syberyjskiej.

Zadanie ochronne będą realizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie w ramach projektu pn. „Wdrażanie zadań ochronnych na obszarach sieci Natura 2000 i rezerwatach przyrody w województwie lubelskim POIS.05.01.00-00-389/12” w obrębie zadania „Poprawa warunków siedliskowych dla strzępotka edypusa w ostoi Torfowisko Sobowice” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Naczelnik Wydziału
Spraw Terenowych II

Janusz Holuk